

❧ 20 ФУ.РУ 20 ❧

0 1 2 3 4 5

ԱՂԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ և ԲԱՂԱԲԱԿԱՆ

20 ФУР 20

ԱՆՅԱՆՈՒՄ ՅԱՆԿԸ

Տղլաւոս եպիսկոպոս թէ՛ հեղեղեցւոյ արտօնութիւնը պատշաճօրէն մըն է, թէ՛ զրա-
հանութեան վառապառօրէն՝ մարմնաւոր-
ութեամբ իր քանադասական բաղադրով եր-
կասիրութեան ներքին, եւ թէ՛ նոյն տանն
կարող վարձի մըն է Աստուծոյ տանն
իւր վարձի Գեարդար առաւելորդութիւնը,
կարողութեան ո՞ր մէկ հիմնարկը զանազան
բուռած է իրեն զէճճ, ա՛յ մէկ նպատակ-
առաքելութեան ծնունդն առած է։ Ընդհակա-
ռակ, Գեարդարի ժողովուրդը
հակադրութեան յայտնած է իր
բնական հոգեւորականութեան
արդէն աւելորդութիւնը։

Զատիկեան Բարժուղիմէոս արքեպիս-
կոպոս, երբեմն չատ խօսեցուցած է իր

Իսկ Մատաթեան Սահակ Սրբազանն՝ որ
երբոր տանին ի վեր կը վրով երեսպահակն
լուսարարարանով ինչեան բարձր և ոգուա-
րին պաշտօնը՝ եւ որպէս ինչն մեծ զօրակիրն
է վիսնայեանն Տ. Յորոք ինչն Ս. Պաա-
րիստին, մէկն է ասո թաղաբար կեղեկ-
ցակամներն՝ որոնք ինչից արժանաւորու-
իւնան եւ ուղղամտութիւնն չնորկն եր-
բք ընն ճանդած ջննապատմութիւն բա-
ռաւածը՝ Չարգապած, հոգւոն ու կարող
վարկն, արդիւնքն անան է ինչ իրք գրա

ԱՐԱՐ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

Թերթիկու մէջ կարգապէսը այս տա-
րանու Ուսուցչական Ընտրութեց Գործի-
նաձեւարարի կողմանց քննութեան
արդիւնքը՝ ներկայացող 68 ընտրելիւ-
նի գրեթէ կրկու երրորդը յայտարար էին
յոյն կարգապէսներ մըրձում։ Ուրիշայն
պարտաւ պէն է որ տալէն ճանդիկողն
վկայական չէ չտալուով, եւ յինչոյ կ'ի-
նքին, այդ յանձնարարողը ժմորիւն կա-
ղեցուիմեն ըրողորմէն Տեղի ըլլալով՝ ա-
նուանում կ'ընթացէ եւ յոյն մասը վարձու-
մէ, իայց ինչ որպէս որ ըրողը այս անուա-
նումը կ'ը մըրձումը կ'ըգործադրանին
մէջ կարգու-
նի կ'ընթացէ ինչ որ չպիտի ունենա-
նի որ վկայական չունեցողները վկայ-
արարութեան պէս պարտա կը յանձն մըր վար-
ձարարութեան մէջ պարտա վկայու-
մէն, նոյն իսկ պայտանալէն մըրձումածը կը
կարգա անկարող հոգաւորիւնէն չեալ այ
պարտա անկարող գործաւ չարտանելի ի-
նքնը պարտա կը իրական ծառարարին գի-
տել կ'ուսուր անցողը որ Թեոսակ այս պի-
տանկարութեան մէջ։ Այս պարտան այն-
չալ գարձարանի չի ինքը որպիսի Ու-
սուցչ. յորձումը կ'անապականի հա-
կատելիլը՝ որուն չկնք գիտել թէ կ'ու-
սում է թէ անուան մըրձարութեան է Ու-
սուցչ. յորձումը մէջ կ'ընթաց իր պար-
տան։

[illegible]

Ինչպե՞ս գործը կը զանգաւորենք թէ ուսուցիչները իր օրի ի յառաջդիրքի մեր մէջ, թէ այս ապագայից ապիսկանք է հետաքրքիր, այս անձուկ գործողաներուն մէջ ուսուցիչները ի՞նչպէ՞ս յառաջանան, հետհամարելու է որ չափած ի վեր բողոքաւորած ապր. օրինակներ արտադրող թիւիւրը իր գործը դրօշ Չափաբարեւորներն ձեռառել էր դատաւանքու մէջ Առաջնորդարաններու ինքնուրոյն, այսինքն վկայական չունեցող պաշտօնական վարձարաններն պէտք էր հետազոտել միանգամ ընդ միշտ սեռիկ հարմար ճամբար յարմարութիւններուն կեցողութիւնն ու դատաւանք վարձարաններու թիւիւրը եւ հետեւապէս պէտք եր եզրած պաշտօնանականը զանախել մէջ մասնաւոր յայտնի լայնալու վերջը վերջը վիճակաւոր իշխաններն Սեւտմանական Ստորեւորը ճամբար դիւրին է այդ եւս իր անուստանները ըստ այսմ արտաձայնութիւնը Մատուցող ինքնարարաններն ինչպէ՞ս ճամբարը ընկճաւորել է, այսինքն է որ առջին լաւ հաստատուութիւններ միջուկը որ յաջողած են կանխադրող պայտանուս թիւիւրը ու ունենալ այս սկզբունքներն հետեւած են, ի՞նչ տեղական են թէ եւրոպայական ըլլող այսօրինակ հաստատուութիւններ իրենց պայտանակները կ'ընտրեն մասնաւորական ջնմու թիւիւրը, չափ անորոշ տնոյն իսկ մերձաւոր է ի՞նչ թիւիւրն ճամբար ըստն այսօր պայտանակներու պէտքը զգացուած անոր 80-100 ընտրելիքներ ինքնարարաններ յաջողութիւններն զարմալցող պայտանակներն

138 ՄԸ ՄՇՈՅ Ս. ԿԱՐԱՊԵՏ ԿԱՆԲԵՆ.

Ինչպէս իր տառայ, շուտի մը կը ճոճուէր, սակայն իր, արտադրեցիկի տառայուէր թելովն իր կը դգամ մանկանայն յաշիկէրտու վերադուծումը համայնացն գին, որ արդիւի կը մասնաւոր, ամբողջ յայնչան երկայն կը թուէ. կը նայիմ արեւելեքք քիւ իմ հիւսիս, աշգրեք նոն կը եւտեքիս, բարբաք ի վեր, միշտ վեր: Ինչ ինչիկ, թաւաթիտ ու նսեխտաւեր պոււսանքը՝ որոնք վերեւքիս մէջ կը աղաւսանք, կը ցաւցիտուէր իմ կը իմուալիսըսի, եւ ելիկ վերաձնն ու աստորնամիկ

զգրկեցաւս զայսպիսիներովը եւ
 իմ խղճիս հետեւին առեւելի չընթեցին զու-
 ճանկողութեանը, ի բուշ ամէնը գործածը,
 որքեպէս դիտել զառէլն ուշն եւ ուշանալը,
 իմը արդէն իսկ հարկաւոր ժպտն հառածն էի
 ու պարտաւ ու մանկաւոր երկինքի ներքե-
 ի, իմնայնպէս ըստ իմ լուրջ վրայ տա-
 րածածն էր առեւելի խաղն ու զմէկէն Աշոյ
 Ս. Կարապետեան Վաստատարի հաստատով
 ու մանկապահ ապարդովներն աւելանալ
 ու ետանդող,—որ ամենն ճայտը գրեթէ մեն-
 իսլ տուած էր ինծի Ս. Կարապետեան զե-
 րանգմանին վրայ զնկող եւ չնորճը, ինքե-
 րն ի իմաստութիւն չընկերութեւ, երբեք տա-
 րածն աւարտին ասանք իր մանկն վասն
 եւ երկն-զանդութեանն առել կը համա-
 յարմար զանդեղն ի Բայց Աստուած իմ, ինչ
 զայստու զայն զիմիտեմ, չարքն իր նա-
 իմն իմ, զովքեմ կը դիտածն եւ արտա-
 ղաւորքի հառած էր իմ ժրթին սրտեմ,
 արեւմտակողմին իսկ ըսելի վրայ նայող
 արեւմտակողմ ու ժուտարք սննդեկները
 իմնցած, հիւսնակողմինը ըստ զեւե-
 լու վրայ. նոս խաբարն չընթե
 իմն չիմակալի նորգրութեանն կարծի մեզ,
 ըստած մէջ Ս. Գեորգը կեկեղեցին, Ս.
 Կատառածածին մաստուռ եւ վարած
 ամին շէնքի կամարները երկխորտրի
 զմեզմեկեկին մեծակալ վաստածն Ս. Կա-
 ռապետեան նորգրութեան կարծի. Ս. Կա-
 րապետեան Ս. Ստեփանեան վկայարարն
 զմէկէն իմն իմն իմն իմն իմն, Բու-
 ճանկալարն իմն իմն իմն իմն իմն

վանքին պէտքերը լազմազան են ,
 իսկուհի ու եղբոր չեն հասնում անհատական
 շնորհք , միկ կողմէ վերաշինութեան ան-
 ասկան հարկը եւ միւս կողմէ ցարսքը-
 եր անւերաւոր խորին մտածուքի ստարկու-
 եր են , որոնց վրայ լուրջ ուշադրութեան
 հրաւիրենք :

14. Ո՛չ արձագանք (էջ 8) կը գրուի
 ղժ, ո՛ր ի կարգադուր (էջ 3 հեղան) *(Տա
 արեան, Բանկ, Քերթ, էջ 345):*

15. էջ 10. Հարլամնագ, հառ կը նշա-
 ակէ ո՛չ թէ կարգադուր, այլ՝ «դիւրա-
 եցիկ վիճակ մը ստանալ, վիճակը արք-
 ին լուրջ»։ Ըստ Սամի պէկ, «Սիւրի հառ
 էշտառ իթմէք, հառը էլիէէմէք»։

16. էջ 11. Լեզրը բնիկնիկնայ, չի
 շարժուիր անմասնուր քլլալ, sabandon-
 ւոր, այլ՝ համակերպիլ, se resigner.

17. Հիմնէք իրանիկ, «Աստուածա-
 ին խորհուրդ», le mystère divin.— «Աս-
 տուածային իմաստութիւն», la sagesse
 ivine.

18. էջ 13, 85. Ղեռք է արտասանել
 չի թէ քրտ, այլ՝ քասա, որ կը նշանակէ
 սասնիկ տակնվանակ (ներգիրք գաղը,
 hatone), ո՛ր Թէ օղակ (նազա, anneau),
 տոյգաթ. ցնկինու (հառ, սասնիկ) սասնիկ
 ամ կնիք (գրք). վաւերանակ, հրգլուք
 ամ միւր, արք. խաթիւր, baguette կամ
 achet), ո՛չ թէ սասնիկի քար։ Ըստ
 ղժմ, քասաթ ցնկին, «հաստակի
 ինքնակալիկն կամ խորհ», ո՛չ թէ «քասա-
 ին քարի օղակ»։

ԲՈՒՆԴԱՐԱՆ - ՄԱՐԿԵԻՆ

ՆԻՍԻ ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆԸ

Մէկ ակնարկով, թաղիւնոյն ձևանա-
ւին պարտէրը դիմաւորան երեւոյթ մը
ունէր: Բնաշինման ու մասնաւոր ապրու-
սիւթ ծաղկի թաղաքներն ու շուրջը տարա-
յաթիւն ծառերու ոտներն տակ, ջրանը-
նե բազմակողման իրենց զգինք բոցերը
խառնին երեւոյթական կապաղ տոյսի:
Միջէ նուագախօսիւր մը, իրենց աղգային
թաղաքը հագած չէ կնկներ բաղկացած,
մարդուն զնամանկն կ'անէր, անդի-
ւիւնապարտերն, սողնիւններն բազմու-
թիւն մը կը մտար ու իտար կը ճըմպու-
րարուն խառնուած զգինք ու կապաղ
լոյսերն տակ: Դեղինը ամէն գոն
կ'անոնք, քանաթանկի ստգոյն երանգէն

Իրենց օգտաւններուն ամօլ, գէղքերը
խնքոտ թխնելու կարմիրգուցած ու իրարու
շանամած, իրենց նպատակներուն բովան-
դակ հոգորթ ու չրթունքներուն կարմի-
թովը, հրաշքերն ու համարքն մասու-
ցտ իրան կ'ընէին: Հէկապոնք անկող մը
կը գործկարք աղբ ա հոլովին մէջ, ուր
բոլոր կիները իսկած էին իրենց համայնքի,
ու աղաքս իսկապիտեան, մէկական
բարւոյածք մը ամենեւնի, յանգուռն ձեռ-
քերէ սեղմուելու համար Հայաստան

—Ինդլիկ դիմակուսր, կը ճանչնամ
քեզ։

—Ես ալ քեզ կը ճանչնամ, պատաս-
խանեց Զէրմեն։

—Աղբյուրդ՛ն, ըստ Թալէկ ինքնիշխանի,
Ներսէ կիները պարտեղ մտան այդ
միջոցին, ծծախաղութն չբացողներուն հոտ-
ըած, լայն թեղանիքներով ու երկար
բարացնողներով, որոնք կ'իյնալայն փոքր
կապուկէկներու վրայ։ Նշդեանիկ դոն
հասարկութէ դիմաւոր, լայն կապուկով
թխալերուն տակ անցած, իջ ծածկի՛ր
մաշկոյնիդ՝ խալտաւ կեղծ դանդաղներու-
տակ։ Ներսէանիի գոյն յիմալներ անցու-
ած, ինչ ուղէ հերթերուն վրայ ու միշտ
թեւեռուն սակ երկարող ձմռանցներ դե-
րած էին։ Նրկու կիներն ալ իջ կէտէն

Թալէլ ի հարցոմ յայտնեց այդ զիւրոյն
լրայ: Երկուս Ռոջ մէկ հողիկ հանար:
Երկուս կիները շատ խրատոր, իր նմանէն:
Իրենոսոյն հաստիկու հո. միւնւոնայ քալեամքը
նմանէն, այդպիսի որ դերկումար վարանե-
աւ պատ մը:

—Պ. Պրիւսէլ չէկու՛, հարցոց Թալէլ
զերկու կիները կիներոյն անոր, որ
սմանէն աւելի ժառ իր զանուէր իրեն:
Իրենաւորոյն կիներ միաստան չարմու-
մը ըլլաւ: Թալէլը այդ լուռ թիկնէն հետեւ-
աւց թէ լուր Տիւնէնէն էր ան: Ուստի
լրուս զիւրկալուոր կիմջ ըլլաւ:

—Հանեցէ՛ք թիւս ընդաւրի:
Ինչպէս այդ միջոցին առաջին դիմակա-
ւորը պատասխանեց:

—Գիշեր ըբրին, պարոն աը Թալէլ:
Էյ իրեկում չէք ճանաչար դիւս:
Թոշոյն էր խառողը:

—Օ՛, անդողու թիւս, տիկին:
Աւ մանկամարդ կիմջ երկարեց ձեռքը:

Իրերովսը ապրանքս մնաց, կոր աս
սփռողը լիվա՞նք կեղծած էր Ռոզը՝ ձայնը
լայլել էր նորի վարանեցաւ։ Եւ այժմ երկու
հերետան ինչէն լոնսովով տարաւ գանձոնը։
Վէ՛նէն լաւ միջոցն էր աստիկս։ քանի մը
լայրկեանս առաւ, ենթադրած էր որ ալ
ողմը գտնուող դիմակաւորը Ռոզին էր,
որ ասով ինչը իրեն քուտած էր ինչեկեւ
մէնէ։ Միակ տարբերութիւն մը կար ա-
նձն մինչեւ... սիւճ ճնդտակով մը Ռոզ կրէ-
սէր ինչ բռնած էր իրեն յօնքն օճքը։
Յանկարծ, Ռոզ սեղփեց Թալէվի թիւը-
րիւ։ Կլնիւր ձանդուկած էր, չէկ եւ
աչոր իտասով մը բիրտ ձանդ էր
նշուռնի՝ ծպտուով կեն մը։ Բարձրա-
սակ ճիղտաւորը մը, չհամակն տարւոն
էկ, կ'ընկերակցէր անոնց։
— Է՛հ, Լիզ, չի ծարուցա՞ր, ես կը
եղադրուիմ։
Մաքի ձայնը ինչ որ Ռոզ բաւե Թալէվի
կանոնն ի վար։

19. Էջ 13. Sarskra օրվադ, չի նշանա-
հեր ուղորդիլ, այլ՝ օգնութեան համար, օգ-
նական ընդդէմ ինչպէս խաղաղասիրտ ին-
քերի ամբողջ խօսքին, «Բանակներն օլուտ
տարտիրեն» ։ Հետեւ. էջ 106, «օգնական» ։
20. Էջ 16. Բուռու, չի նշանակեց հը-
րադասակ (ֆերմա, décoré, firmam),
այլ՝ աստիճանագիր կամ ճիւղագիր (dre-
vet) ։ Սառի պէջ կը նշանակէ այսպէս
«Յիշխուք ընթացիկ թէ՛ զինքնին միւսպէսին
օլան ֆերման ու պէտքովս պէտքէլ, մե-
զաւի Սատարեթի Ուզմատան վերջին
մուհարթըթի ընտիրեն, «Կրկնէ ընթաց-
իկ» ։ Փայտէ, փայտէ ։
21. Էջ 17. Պարսմ պարսկերէն բառը
թէ՛ն ստուգաբանութիւն կը նշանակէ ճեղ-
ագոյ, բայց կը թարգմանուի անմեղ (նաշ-
մար, մաքար, pluis), ո՛չ թէ սարսիկ
(սպանապ, averse) ։
22. Էջ 18. Տեղիք ունեցող, չի նշա-
նակեր «մեծութիւն յուսալ» ։ այլ՝ «բախտ,
երջանակութիւն անկախել» ։
23. Էջ 22. ձիւսի, կը նշանակէ նա-
խադասութիւն (proposition), իսկ խաւ-
ի, խաւք կամ պարբերութիւն (phrase) ։
Սոյն կրկին նշանակութիւններն իրարու
հետ չկոչուած են ։
24. Էջ 22. Լիզանքի հաւ, չի նշա-
նակեր արայայութեան փայտը լիզն,
այլ՝ քանի որ խաւք օտաններէն վրայ է՝
«Գեղեցիկ կամ վայելչա՛նու ո՛ն, պերճ
բացարարութիւն» ։
25. Էջ 22 եւ 55. Վայելուչ պիտի ըլլաւ
«աշխարհային» բառով բացատրել «չիւն-
թիկ անկախութիւն» ասացումը ։ Դի-
ւանակ ըսելու «հարաւը աշխարհ բըն-
առը, որ է աշխարհաբան (նշ), այսինքն՝
նախադասութիւն» (նշ) ։
26. Էջ 22. Արկայիսը վիէ Ֆարսի-
կար, չի նշանակեր «Արարեթի եւ պար-
կերէն բառեր» ։ այլ՝ «Արար ու պարսկի
գրականութիւններ կամ մատենադու-
թիւններ» ։
27. Էջ 22. Միքսարեթ, չի նշանա-
հեր պարզապէ՛ս ծամբ, մա՛րդիկ, connu,
այլ՝ համբաւած, bien connu, connu
de tout le monde: Մէջնէն 188թ. յոշ-
ուածը կ'ընէ «Միքսարեթ, հետի՝ ուրթ
ու անտեթի պէտքով ճարի օլան եւն» ։
տես նաեւ յոշ. 1610 եւ 1611, ուր զոր-
ծածուած է մեհոնը վիէ միքսարեթ ։ Ա.
Նախիւս ու ընչաւոր պէտքով «Միքսեթմէ
Օսմանը լիզանքին» զան կը օտանան ։
«Հէր ըսելն պիտիլ» ։ Ուրեմն միքսա-
րեթ ու մարուն նուրբ երանգներով կը
զանազանի իրարմէ ։
28. Էջ 22. Ըստ Սառի պէջի, սխալ է
հաւսէ (կորագն) զրիկ առանց ինքնի, այլ
պէտք է ինքնով զրիկ, անուշաւ վասն զի
ներկայ ընդունելութենէն անանցում է,
ո՛չ թէ բայարարութիւն ։
29. Էջ 22. Նիխանիկ հայկին Բանիկի
(նիսով), է՛, ըստ Սառի պէջի, ո՛չ թէ նիսի-
կան կը զգեն Մ. Նանի եւ Ա. Նախի-
ւս ու ընչաւոր պէտքով Ըստ մեզ, առաւ-
ջին է զերթանքուն ուղիղը ։ Այլուստ,
նիսիան, որ կը նշանակէ «արգիւտե-
անքը, արգելանքը» (ո՛չ թէ խոչընդո-
նէր), ինչպէս նաեւ զինք (էջ 40) ո՛չ թէ
զինքը, չեն նախադասութեանք արգելանք
բառին, որ է արգելաբան, արգելանք,
իշխարան, բան ։
30. Էջ 22. Ձեռք կարծիք թէ գոնու-
նակի բառը զորոյթի լիզանքն ունենայ չալ
լեզուի մէջ, իբր նախադասութեան արա-
ւորէն մեկերը բառին. ասոր տեղ, սովո-
րաբար կ'ըսենք գոնունակութեան կամ
ճիւղակարգութեան արմատի, քանի որ
անպարտաւ ստորուած չենք մեկ բառով
բացատրել միւրս ։
31. Էջ 22. Բեսպա կը նշանակէ
գրագիտ, littérateurs, gens de lettres
ո՛չ թէ ֆերպոնք, poètes ։
32. Էջ 22. Մացիս, զոր պէտք է
կարգաւ մըրս, կը նշանակէ ո՛չ թէ հա-
մանման (միւսպիւր, միւսէշպիւր, միւ-
նասիլ, analogue, semblable) այլ բալ-
դասիկ, համեմատիկ (զընտ խոյնդի-
լիւ, զգեստ զապալ խոր, պիւնդիլի-
պիւր, comparable) ։
33. Էջ 22. Տիւլան, հոս կը նշանակէ
«Քանթաղական զերթանքներու հաւա-
քածոյ», ո՛չ թէ «քանտաղեական մզու-
նան» ։
34. Էջ 25. Իքեպա, ճշդիւ կը նշա-
նակէ աւարակի (objeet) կամ խմբի
(censurer), ո՛չ թէ փնջաղակ, «ինքնի-
զատ, թնջում, մտախալէլ, critiquer» ։
35. Էջ 26. Թեհեսիլ (paresse) կամ աննոցութիւն
(negligence), ո՛չ թէ զանգարանի
պիւրիլ ինչպէ, omission) ։
36. Էջ 27. Աղս չի նշանակեր ողոր-
մամուրիւն (բանէթ, clemence), այլ
սուր, ճիւղ, իսկ հոս՝ բողոքիւն, նե-
րու, սխալաբար մուգապէսխան արա-
րէճաւորը արդ էլլէտիք ։ Il implora le
pardon de ses fautes commises. Բաւ-
գիրք Պիսնիք, Հատար Բ. էջ 265 ։
37. Էջ 27. Հաւաք ճայարարութիւնը
չի նշանակեր բաց լիզն (excepté moi),
այլ՝ Բաւ լիզն (à Dieu ne plaise) ։
38. Էջ 27. Բախտի անցեալ ընդու-
նելուցին հոս գործածուած է, ո՛չ թէ
անպարտաբար, պաւնդել (prétendu,
réclamé), այլ գոյականաբար, դաս, պա-
հանգամ, անհրաւ պահանջում, (cause,
procès, prétention) ։
39. Էջ 21. Եթէ զինք պիտիլ, հա-
յերէնի մէջ չկայ դիմաւոր բառը, դիմե-
լու տեղ նշանակուող հարաւր Մասիլ, որ
է ամանակի, point d'arrivée, կը գոր-
ծառի մի խալն բարդութիւններու մէջ ։
Եթէրի շէկըմաիւր, քամիի սասա-
ղաբմաիւր, քսայիի տաղմաիւր ։
40. Էջ. 26. Մագի, չի նշանակեր
զընտարութիւն, փայտի, այլ՝ վիէ բա-
րեմանութիւններ, վիսե՛ գաղափարներ ։

41. Էջ 30. Մեհալ (ստացումք) մա-
սարի միւրիւն արամարտութիւն կ'ածանցի
նիկէն (ստանար), ո՛չ թէ նիկէլանէն (ար-
մանանալ) ։
42. Էջ 30. Պեղ, հոս կը նշանակէ
ստասանանել, ո՛չ թէ ցոնել (նշ), այ-
սինքն՝ ձօնել ։
Կարին Ա. Ն. ԹՈՒՂԱՅԱՆԻ

ՍՐՈՒՄԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ներկայգործական սպանալը. — ԲՆՃԻՅ
յանմամուրովը. — Անհրաճեց դարմա-
նելը ։
Բնդերպուրի, 10 հոկտ. — «Հեռագիր
Թալիկ» — Երկրագործութեան վիճակը
քննելու համար կարգուած յանձնաժողով-
ները կանոնաւոր կերպով առաջ կը տա-
նին իրենց աշխատութիւնները ։ Իրացել
անձեր աւելի հիմնական կարգադրութիւն-
ներ անձրածելու կը դառանն երկրագործ
դասակարգին վիճակը բարւոքելու հա-
մար ։ Նուազ պահպանողական ուսու լրա-
գիրները շատ դո՛ւ են, տեսնելով որ այլ
յանձնաժողովները միտում ցոյց կը րուտն
քննելու հանրային կրթութեան, տուրքե-
րու ու թաղապետական գործերը, ինչպէս
նաեւ պատմական օրէնքին կիրառուելը ։
Յանձնաժողովներուն մեծ մասին կարծի-
քին նայելով, Ռուսիոյ երկրագործական
վիճակը բարւոքելու համար, պէտք է
հանրային կրթութեան մասին նոր դիւ-
րութիւններ ընծայել զիւրեքն ժողովուր-
դին. նաեւ զիւրեքները հաւասար վի-
ճակի մէջ դնել ժողովուրդեան միւս դա-
սակարգներուն հետ ։ Բնդերպուրի մէջ,
սակայն, կ'ուզուի որ յանձնաժողովները
միայն երկրագործական վիճակը բարւոքե-
լու խնդրով զբաղին ։ Ներքին գործք
նախարար Պ. Թ. Բէլէվ յանձնաժողովե-
րու զործոն մասնակցութիւն ունեցող
կարգ մը ազգայնիկ անձերու ծանուցել է
թէ պէտք է կառավարութեան վերաբեր-
ու գործերով զբաղին, այլ արն
տեսական ու գործնական խնդիրները մի-
այն նկատողութեան առնել ։ Հիմնական
հիմա երկրագործութիւնը կը շարունակէ
իր բարւոքման կարօտ վիճակը ։

ՅՐԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Կրօնական միաբանութիւններ. — Յրա-
նայի եպիսկոպոսներուն ուղերձը. — Յը-
րանիսորի համաժողովը. — Պ. Լուպիի
նկատարը ։
Բաւիլ, 10 հոկտ. — Յրանայի եպիս-
կոպոսներուն կրօնական միաբանու-
թեանց խնդիրն համար առած ու-
ղերձը սա եղբայրացութեան կը յան-
գի. — «Յրանաւ Վատիկանի հետ բա-
րեկանական յարաբերութիւններն ունի
հիմնուած հանդիսաւոր զայնարարութեան
մը վրայ ։ Եթէ ցոյց տրուած անպարտա-
նութիւնները այս ու այն կէտին նկատ-
մամբ իրական բան մը ունեն, ճարքն
բաց է զանոնք Վատիկանի ներկայագի-
ւում, որ արամաղի է լրջօրէն նկատողու-
թեան առնել ։ Եթէ նորի ըլլայ, ան-
հրաժեշտ զարմանքներ ընել ։ Բոնդորտան
որ երբեմն կրօնական խաղաղութիւն
պարզեւեց Յրանայի, այսօր ալ կրնայ
զայն պահպանել, պայմանով որ ուղղա-
մասութեանց դրուութիւնը ունենայ ու գործադրուի ։
Բաց կը մնայ, եւ այն օր երբ կառավա-
րութիւնը, հաւատարմի միայնով փառաւոր
աստիճանեանց, Հռոմի հետ համախոր-
նուրը ձեռնարկէ Յրանայի կեդրական
միաբանութեանց կացութիւնը կանոնաւոր-
ելու, նախապայտեալ միաբերն այլ, եթէ
արդար ըլլան պիտի տեսնեն թէ՛ այլ հաւ-
աստանութեանց դրուութիւնը եւ անոնց օ-
րինաւոր զարգացումը համապատասխան
են Պետութեան բոլոր իրաւունքներուն,
առանց անոնց գործելու ազատութիւնը
զրաւելու ։ Միք համադրման, արտիւս կա-
րելի ու խաղաղ միակ լուծումն է մեզ
անշատող զէճեն ։ Իցիւ թէ յաջողքը ա-
ռաջըր առնելու խղճի ամբ անպողիկի
կարեւորուն զորս պիտի կատարենք ։
Նաեւ այն բուռն յեղաշրջաններուն որոնք
տեղի պիտի ունենան, կ'ըստին եւ որոնց
մէ կ'ուզենք խնայել մեր երկրիդ ։ Իցիւ
թէ, Պարսներ, կարեւայայնք այլ բալ-
ձայի նաշուրի կան առաջին հիմքով չեն,
ներդաւմիւս ըլլալով եւ ընկերական կեանք
չնորհելով ձեր համաբարեկրկնութիւն մեծ
մասին, որոնք իրենց յայտ զրաւ են ձեր
արդարութեան եւ հեռանկատութեանը վե-
րայ» ։
Յրանիսոր. — Անշափաճաւ աղջիկներ
ու կիները անպարկեշտութեան առաջին
զոգնելուր զէ՛մ ձեռք առնուելովք միջոցնե-
րու համար Յրանիսորի մէջ զուսարուած
համաժողովը հեռագիր կը ուղղած էր
Յրանայի Հանրապետութեան նախագի-
տին, որ սա հեռագրով պատասխանեց հա-
մաժողովի նախագահին ։
«Ճառ զգածուեցայ այն հեռագիրն
զոր ինձի ուղղեցիք համաժողովին անու-
նով, շնորհակալութիւն յայտնելովք ։ Գը-
րանական կառավարութեան նախաձեռ-
նութեանը առթիւ՝ միջազգային յաղակի
համաժողովը զուսարուելու համար, իմ
անկեղծ շնորհակալութիւններս յայտնելով
ձեզ, նորէն կը մայղելու որ ձեր քարարար
ու մարդասիրական գործը իրականանայ» ։

ՊՈՒՐ ԶՈՐԱՎԱՐՆԵՐԸ

Քրիկեր նախագահ. — 77րդ Տարեալա-
նը. — Ուրբեթիի հիշեցումով մեզ. — Ուն-
կեղորդական խնդիրը. — Խալիլի լրագի-
ները ։
Ուրբեթի, 10 հոկտ. — «Պեր զորարար-
ները, այս ատուտ հոս հասան, Պ. Քրիկ-
էրի այցելութիւնն ապու. եւ անոր ծննդ-
ութեան տարեգարկը շնորհաւորանք ։ Պ.
Քրիկէրը ծնած է Ռուսթէնայէրի մէջ

(Բարեկոյտի զաղթարար) 1825 հոկտ. 10ին
ուրեմն 77 տարեկան է ։ Ժողովուրդը որ
հաւաքուած էր ներկայ գտնուելու պոյր
զորարարներու օգնութեան, համակրու-
թիւնը ընդունեց զանոնք ։ Պեր զորա-
վարները զարգացանական պաշտօնա-
րանք եւթաղով ընդունուեցան Ռոսիա-
դին անդամներուն կողմէ ։ Պ. Քրիկէր
այլ կարգով անոնց միացաւ եւ հետեւին
կէկեցի զնաց, ուր զոսանական հան-
գիստար ազօրքներ կարգադրուեցան ։ Այլ
միջոցին երկու երէցներ խօսեցան ։ Պ.
Քրիկէր յետոյ բնուի կուտ եւ պոյրը լե-
զուով կարճ ճանախօսութիւն մը արտա-
սանեց, որ մեծ տպաւորութիւն գործեց
ներկայներուն վրայ ։ Քրիկէր ըսաւ
թէ մեծապէս կը գնահատէ պոյր զորա-
վարներուն մատուցած ծառայութիւնները ։
Ընդերք ժողովուրդէն հանգանակութեան
մատակարարելու օգնել զորավարներուն, րա-
փոխելու համար պոյր ժողովուրդին թըը-
նաւորութիւնը ։ Պ. Քրիկէրի խօսքը աւ-
արարէն ետքը ձեռնով երէցը շնորհա-
ւորեց նախկին նախագահին ծննդեան տա-
րեգարքը ։
Պիւսիւս. — Գերման լրագիրներուն
տարրում ու հակասական ընթացքը հոս
զարգացում կը պատճառէ պոյր զորարար-
ներու թաքնախնդրանք ։ Երուպ Պիւսի
չու թէ թաքնախնդրանքն պատճառը շատ
պարզ է ։ Գերման ժողովուրդը Պերեն-
ժու համարին է, բայց գերման կառավա-
րութիւնը կ'ուզէ պահպանել իր բարեկա-
մական յարաբերութիւնները Անգլիոյ հետ ։
Կ'ընկէ՛մ կայսրն այլ թէ՛ն պալիագրած է
ընդունել պոյր զորավարները, բայց վե-
րորդայն պատճառին համար ետ կեցած է
Հռոմ. — Խալիլիս, կէս-թաղական
թերթը, կը խօսի պոյր զորավարներու
մեծութեան վրայ, որով չուզեցին ընդունել՝
«Կ'ընկէ՛մ Բ. ի ներկայանալու մասին առա-
ձայնական յարաբերութիւնները Անգլիոյ հետ ։
Կ'ընկէ՛մ կայսրն այլ թէ՛ն պալիագրած է
ընդունել պոյր զորավարները, բայց վե-
րորդայն պատճառին համար ետ կեցած է
Հռոմ. — Խալիլիս, կէս-թաղական
թերթը, կը խօսի պոյր զորավարներու
մեծութեան վրայ, որով չուզեցին ընդունել՝
«Կ'ընկէ՛մ Բ. ի ներկայանալու մասին առա-
ձայնական յարաբերութիւնները Անգլիոյ հետ ։
Կ'ընկէ՛մ կայսրն այլ թէ՛ն պալիագրած է
ընդունել պոյր զորավարները, բայց վե-
րորդայն պատճառին համար ետ կեցած է
Հռոմ. — Խալիլիս, կէս-թաղական
թերթը, կը խօսի պոյր զորավարներու
մեծութեան վրայ, որով չուզեցին ընդունել՝
«Կ'ընկէ՛մ Բ. ի ներկայանալու մասին առա-
ձայնական յարաբերութիւնները Անգլիոյ հետ ։
Կ'ընկէ՛մ կայսրն այլ թէ՛ն պալիագրած է
ընդունել պոյր զորավարները, բայց վե-
րորդայն պատճառին համար ետ կեցած է
Հռոմ. — Խալիլիս, կէս-թաղական
թերթը, կը խօսի պոյր զորավարներու
մեծութեան վրայ, որով չուզեցին ընդունել՝
«Կ'ընկէ՛մ Բ. ի ներկայանալու մասին առա-
ձայնական յարաբերութիւնները Անգլիոյ հետ ։
Կ'ընկէ՛մ կայսրն այլ թէ՛ն պալիագրած է
ընդունել պոյր զորավարները, բայց վե-
րորդայն պատճառին համար ետ կեցած է
Հռոմ. — Խալիլիս, կէս-թաղական
թերթը, կը խօսի պոյր զորավարներու
մեծութեան վրայ, որով չուզեցին ընդունել՝
«Կ'ընկէ՛մ Բ. ի ներկայանալու մասին առա-
ձայնական յարաբերութիւնները Անգլիոյ հետ ։
Կ'ընկէ՛մ կայսրն այլ թէ՛ն պալիագրած է
ընդունել պոյր զորավարները, բայց վե-
րորդայն պատճառին համար ետ կեցած է
Հռոմ. — Խալիլիս, կէս-թաղական
թերթը, կը խօսի պոյր զորավարներու
մեծութեան վրայ, որով չուզեցին ընդունել՝
«Կ'ընկէ՛մ Բ. ի ներկայանալու մասին առա-
ձայնական յարաբերութիւնները Անգլիոյ հետ ։
Կ'ընկէ՛մ կայսրն այլ թէ՛ն պալիագրած է
ընդունել պոյր զորավարները, բայց վե-
րորդայն պատճառին համար ետ կեցած է
Հռոմ. — Խալիլիս, կէս-թաղական
թերթը, կը խօսի պոյր զորավարներու
մեծութեան վրայ, որով չուզեցին ընդունել՝
«Կ'ընկէ՛մ Բ. ի ներկայանալու մասին առա-
ձայնական յարաբերութիւնները Անգլիոյ հետ ։
Կ'ընկէ՛մ կայսրն այլ թէ՛ն պալիագրած է
ընդունել պոյր զորավարները, բայց վե-
րորդայն պատճառին համար ետ կեցած է
Հռոմ. — Խալիլիս, կէս-թաղական
թերթը, կը խօսի պոյր զորավարներու
մեծութեան վրայ, որով չուզեցին ընդունել՝
«Կ'ընկէ՛մ Բ. ի ներկայանալու մասին առա-
ձայնական յարաբերութիւնները Անգլիոյ հետ ։
Կ'ընկէ՛մ կայսրն այլ թէ՛ն պալիագրած է
ընդունել պոյր զորավարները, բայց վե-
րորդայն պատճառին համար ետ կեցած է
Հռոմ. — Խալիլիս, կէս-թաղական
թերթը, կը խօսի պոյր զորավարներու
մեծութեան վրայ, որով չուզեցին ընդունել՝
«Կ'ընկէ՛մ Բ. ի ներկայանալու մասին առա-
ձայնական յարաբերութիւնները Անգլիոյ հետ ։
Կ'ընկէ՛մ կայսրն այլ թէ՛ն պալիագրած է
ընդունել պոյր զորավարները, բայց վե-
րորդայն պատճառին համար ետ կեցած է
Հռոմ. — Խալիլիս, կէս-թաղական
թերթը, կը խօսի պոյր զորավարներու
մեծութեան վրայ, որով չուզեցին ընդունել՝
«Կ'ընկէ՛մ Բ. ի ներկայանալու մասին առա-
ձայնական յարաբերութիւնները Անգլիոյ հետ ։
Կ'ընկէ՛մ կայսրն այլ թէ՛ն պալիագրած է
ընդունել պոյր զորավարները, բայց վե-
րորդայն պատճառին համար ետ կեցած է
Հռոմ. — Խալիլիս, կէս-թաղական
թերթը, կը խօսի պոյր զորավարներու
մեծութեան վրայ, որով չուզեցին ընդունել՝
«Կ'ընկէ՛մ Բ. ի ներկայանալու մասին առա-
ձայնական յարաբերութիւնները Անգլիոյ հետ ։
Կ'ընկէ՛մ կայսրն այլ թէ՛ն պալիագրած է
ընդունել պոյր զորավարները, բայց վե-
րորդայն պատճառին համար ետ կեցած է
Հռոմ. — Խալիլիս, կէս-թաղական
թերթը, կը խօսի պոյր զորավարներու
մեծութեան վրայ, որով չուզեցին ընդունել՝
«Կ'ընկէ՛մ Բ. ի ներկայանալու մասին առա-
ձայնական յարաբերութիւնները Անգլիոյ հետ ։
Կ'ընկէ՛մ կայսրն այլ թէ՛ն պալիագրած է
ընդունել պոյր զորավարները, բայց վե-
րորդայն պատճառին համար ետ կեցած է
Հռոմ. — Խալիլիս, կէս-թաղական
թերթը, կը խօսի պոյր զորավարներու
մեծութեան վրայ, որով չուզեցին ընդունել՝
«Կ'ընկէ՛մ Բ. ի ներկայանալու մասին առա-
ձայնական յարաբերութիւնները Անգլիոյ հետ ։
Կ'ընկէ՛մ կայսրն այլ թէ՛ն պալիագրած է
ընդունել պոյր զորավարները, բայց վե-
րորդայն պատճառին համար ետ կեցած է
Հռոմ. — Խալիլիս, կէս-թաղական
թերթը, կը խօսի պոյր զորավարներու
մեծութեան վրայ, որով չուզեցին ընդունել՝
«Կ'ընկէ՛մ Բ. ի ներկայանալու մասին առա-
ձայնական յարաբերութիւնները Անգլիոյ հետ ։
Կ'ընկէ՛մ կայսրն այլ թէ՛ն պալիագրած է
ընդունել պոյր զորավարները, բայց վե-
րորդայն պատճառին համար ետ կեցած է
Հռոմ. — Խալիլիս, կէս-թաղական
թերթը, կը խօսի պոյր զորավարներու
մեծութեան վրայ, որով չուզեցին ընդունել՝
«Կ'ընկէ՛մ Բ. ի ներկայանալու մասին առա-
ձայնական յարաբերութիւնները Անգլիոյ հետ ։
Կ'ընկէ՛մ կայսրն այլ թէ՛ն պալիագրած է
ընդունել պոյր զորավարները, բայց վե-
րորդայն պատճառին համար ետ կեցած է
Հռոմ. — Խալիլիս, կէս-թաղական
թերթը, կը խօսի պոյր զորավարներու
մեծութեան վրայ, որով չուզեցին ընդունել՝
«Կ'ընկէ՛մ Բ. ի ներկայանալու մասին առա-
ձայնական յարաբերութիւնները Անգլիոյ հետ ։
Կ'ընկէ՛մ կայսրն այլ թէ՛ն պալիագրած է
ընդունել պոյր զորավարները, բայց վե-
րորդայն պատճառին համար ետ կեցած է
Հռոմ. — Խալիլիս, կէս-թաղական
թերթը, կը խօսի պոյր զորավարներու
մեծութեան վրայ, որով չուզեցին ընդունել՝
«Կ'ընկէ՛մ Բ. ի ներկայանալու մասին առա-
ձայնական յարաբերութիւնները Անգլիոյ հետ ։
Կ'ընկէ՛մ կայսրն այլ թէ՛ն պալիագրած է
ընդունել պոյր զորավարները, բայց վե-
րորդայն պատճառին համար ետ կեցած է
Հռոմ. — Խալիլիս, կէս-թաղական
թերթը, կը խօսի պոյր զորավարներու
մեծութեան վրայ, որով չուզեցին ընդունել՝
«Կ'ընկէ՛մ Բ. ի ներկայանալու մասին առա-
ձայնական յարաբերութիւնները Անգլիոյ հետ ։
Կ'ընկէ՛մ կայսրն այլ թէ՛ն պալիագրած է
ընդունել պոյր զորավարները, բայց վե-
րորդայն պատճառին համար ետ կեցած է
Հռոմ. — Խալիլիս, կէս-թաղական
թերթը, կը խօսի պոյր զորավարներու
մեծութեան վրայ, որով չուզեցին ընդունել՝
«Կ'ընկէ՛մ Բ. ի ներկայանալու մասին առա-
ձայնական յարաբերութիւնները Անգլիոյ հետ ։
Կ'ընկէ՛մ կայսրն այլ թէ՛ն պալիագրած է
ընդունել պոյր զորավարները, բայց վե-
րորդայն պատճառին համար ետ կեցած է
Հռոմ. — Խալիլիս, կէս-թաղական
թերթը, կը խօսի պոյր զորավարներու
մեծութեան վրայ, որով չուզեցին ընդունել՝
«Կ'ընկէ՛մ Բ. ի ներկայանալու մասին առա-
ձայնական յարաբերութիւնները Անգլիոյ հետ ։
Կ'ընկէ՛մ կայսրն այլ թէ՛ն պալիագրած է
ընդունել պոյր զորավարները, բայց

